

АНОТАЦІЯ
навчальної дисципліни

«Професійна орієнтація та методика профорієнтаційної роботи»

(ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА)

Опис дисципліни

Кількість кредитів – 4

Загальна кількість годин – 120 год.

Семестр – 6-й

Лекції – 32 год.

Практичні, семінарські – 64 год.

Самостійна робота – 24 год.

Вид підсумкового контролю – залік.

Керівник курсу: Корняк Віра Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Анотація дисципліни: Дисципліна є *вибірковою* складовою навчального плану. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: особливості організації та проведення професійної орієнтації дітей та молоді в умовах загальноосвітніх закладах різних типів і рівнів, а також у інших соціальних установах.

Метою курсу є ознайомити студентів з теоретичними засадами профорієнтаційної роботи, її основними закономірностями та особливостями, структурою, формами та методами здійснення; сприяти підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх соціальних педагогів.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів зі структурою, закономірностями та особливостями профорієнтаційної роботи в державі;
- вивчити нормативно-правові основи здійснення профорієнтаційних заходів;
- показати місце профорієнтаційної роботи у структурі професійної діяльності соціального педагога;
- навчити використовувати методи профорієнтаційної роботи в залежності від напрямів та завдань.

Інтегральна компетентність:

- ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та

науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

- ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
- ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
- ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.
- ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
- ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
- ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
- ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.
- ФК20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.
- ФК22. Здатність налагоджувати співпрацю закладів освіти, сім'ї і суспільства у вихованні особистості, створювати безпечне освітнє середовище, сприяти адаптації до умов

соціального середовища.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Профорієнтація дітей та молоді як суспільно-економічна потреба в умовах сьогодення.

Тема 2. Організація профорієнтаційної роботи за рубежом.

Тема 3. Класифікація та типологія професій .

Тема 4-5. Система професійної орієнтації як сукупність взаємопов'язаних елементів.

Тема 6. Професійна консультація – складова профорієнтаційної діяльності.

Тема 7. Професійна діагностика.

Тема 8. Методика вивчення особистості оптанта.

Тема 9. Професійна агітація та професійна інформація.

Тема 10. Організація та методика проведення діагностики професійних інтересів та намірів школярів.

Тема 11-12. Недержавний сектор в контексті організації профорієнтаційної роботи з людьми з інвалідністю.

Тема 13. Професійна орієнтація та професійна зайнятість осіб з інвалідністю.

Тема 14. Недержавний сектор в контексті організації профорієнтаційної зайнятості людей з інвалідністю.

Тема 15. Основи організації і планування профорієнтаційної роботи.

Тема 16. Перспективи розвитку профорієнтаційної роботи в Україні.

Рекомендована література

Базова

1. Вірна Ж.П. Основи професійної орієнтації: навч. посіб. – Луцьк, 2003. – 201 с.
2. Гладкова В.М. Профорієнтація : навчальний посібник / В.М. Гладкова. – Львів : Новий світ, 2007. – 156 с.
3. Довідник професій / Упор. Д.О. Закатнов, Н.В. Жемера, М.П. Тименко. – К., 1999. – 199 с.
4. Концепція державної системи професійної орієнтації населення: Постанова Кабінету Міністрів України. 27 січня 1994 р., №45.
5. Корнят В. Професійне навчання осіб з особливими освітніми потребами: проблеми та перспективи змін / В. Корнят, К. Островська, І. Островський, С. Слободян // Неперервна професійна освіта: теорія і практика : збірник наукових праць. – Київ «Едельвейс», 2019. Випуск 1 (58). – С. 30 – 35. (Режим доступу: <http://npo.kubg.edu.ua/numbers/50-arkhiv-nomeriv-2019-roku/107-1-2019.html?showall=&start=5>).
6. Мерзлякова О.Л. Профорієнтація : шпаргалка для вчителя / Олена Мерзлякова. – Київ : «Шкільний світ», 2016. – 158 с.
7. Мельник О.В. Профорієнтаційна робота зі школярами в умовах профільного навчання :

науково-методичний посібник для вчителів / О.В. Мельник, І.Л. Уличний ; за ред. О.В. Мельника ; Академія педагогічних наук України, Інститут проблем виховання. – Київ : Педагогічна думка, 2008. – 126 с.

8. Основи профорієнтації. Навч.-метод. посіб. для студентів психолого-педагогічних спеціальностей університету. – Львів: ЛДУ. – 1999. – 198 с.

9. Положення про професійну орієнтацію молоді, яка навчається. Затверджено Міністерством юстиції України 3 липня 1996 р., № 198/734.

10. Янцур М.С. Професійна орієнтація і методика профорієнтаційної роботи. Курс лекцій. Навчальний посібник. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2012. – 464 с.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми професійної орієнтації та професійного навчання населення у контексті подолання кризи ринку праці : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (1 грудня 2015 року, м. Київ) [укладачі : Л.М. Карпенко та ін] ; Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. – Київ : ППК ДСЗУ, 2015. – 355 с.

2. Докукіна О.М. Педагогічна підготовка батьків до професійного самовизначення дітей старшого шкільного віку : методичні рекомендації / О.М. Докукіна, Т.В. Кравченко, К.М. Павицька ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут проблем виховання. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 51 с.

3. Педагогічне керівництво професійним самовизначенням школярів: Метод. рек. – К., 1991.

4. Повалій Л.В. [Професійне самовизначення старшокласників : методичні рекомендації / Л.В. Повалій, І.М. Мачуська ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут проблем виховання.](#) – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 51 с.

5. [Професійна орієнтація : підручник / \[Є.В. Єгорова ... \[та ін.\] ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих.](#) – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 239 с.

6. [Психодіагностичне забезпечення профорієнтації в системі педагогічної освіти : посібник / \[Є.В. Єгорова ... \[та ін.\] ; за редакцією О.М. Ігнатович\] ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих.](#) – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 227 с.

7. [Психологія профорієнтації у системі педагогічної освіти : монографія / \[Є.В. Єгорова ... \[та ін.\] ; за редакцією О.М. Ігнатович\] ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих.](#) – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 247 с.

8. Синявський В.В. [Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування : методичний посібник / \[В.В. Синявський\] ; Національна академія](#)

педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 83 с.

9. Тодорова М.М. Основи управління профорієнтаційною роботою в загальноосвітніх навчальних закладах : навчальний посібник / М.М. Тодорова, Н.В. Філатова ; Міністерство освіти і науки України, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. – Одеса : Фенікс, 2014. – 246 с.

10. Шиделко А.В. Профорієнтація і профвідбір : аксіологічні аспекти : навчальний посібник / А.В. Шиделко – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 139 с.

Інтернет-ресурси

1. Коропецька О.М. Профорієнтація та профпідбір: Навчальний посібник. - Івано-Франківськ, 2005. - 230с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/3231.pdf>.
2. www.ebooktime.net/book/
3. www.psyh.kiev.ua/
4. www.nbu.gov.ua
5. zakon.rada.gov.ua